

ODLUKA

**USTAVNOG SUDA REPUBLIKE CRNE GORE KOJOM SE ODBIJA ŽALBA
GRAĐANSKE PARTIJE CRNE GORE -PODGORICA, IZJAVLJENA NA
RJEŠENJE REPUBLIČKE IZBORNE KOMISIJE BR. 02-123/2 OD 18.
DECEMBRA 2004.GODINE, KAO NEOSNOVANA**

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/04 od 29.12.2004)

Odluka Ustavnog suda Republike Crne Gore kojom se odbija žalba Građanske partije Crne Gore -Podgorica, izjavljena na rješenje Republičke izborne komisije br. 02-123/2 od 18. decembra 2004. godine, kao neosnovana

Ustavni sud Republike Crne Gore u sastavu sudija Radovan Krovokapić, koji zamjenjuje predsjednika Suda i sudije -Veselin Racković, Zoran Smolović i Fetija Međedović, na osnovu odredaba člana 113 stav 1 tačka 8 Ustava Republike Crne Gore, člana 51 stav 2 i člana 56 tačka 8 Zakona o Ustavnom sudu ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 21/93), na sjednici od 20. decembra 2004. godine, donio je

ODLUKU

ODBIJA SE žalba Građanske partije Crne Gore -Podgorica, izjavljena na rješenje Republičke izborne komisije br. 02-123/2 od 18. decembra 2004. godine, kao neosnovana.

Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Obrazloženje

Građanska partija Crne Gore - Podgorica, podnijela je žalbu na rješenje Republičke izborne komisije, označenog u izreci odluke.

U žalbi se u suštini ističe da je Republička izborna komisija u pobijanom rješenju odbacila prigovor podnosioca žalbe, kao nedopušten, jer je uz prigovor podnosilac Komisiji dostavio zapisnik o radu biračkog odbora za izbor predsjednika opštine; da se prigovor odnosi na kompletnu proceduru glasanja na pomenutom biračkom mjestu, a ne samo za izbor predsjednika opštine; da je na biračkom mjestu broj 3, izvršena povreda aktivnog biračkog prava pet lica koja su podnijela zahtjev za glasanje putem pisma, u zakonski predviđenom roku; da je birački odbor iz razloga formalno-pravnog karaktera onemogućio pet lica da izvrše svoje biračko pravo; da je na drugim biračkim mjestima (biračko mjesto 10, 11 i 20) omogućio glasanje putem pisma i pored činjenice da nijesu ispunjeni upravo navedeni formalno-pravni uslovi, te predlažu da Ustavni sud u cjelosti usvoji žalbu i poništi rješenje Republičke izborne komisije br. 02-123/2 od 18. decembra 2004. godine, kao nezakonito.

Ustavni sud je, nakon razmatranja osporenog rješenja utvrdio da žalba nije osnovana.

Osporenim Rješenjem odbačen je prigovor Građanske partije Crne Gore - Podgorica na rješenje OIK-a Kotor br. 02-2774/81 od 16.12.2004. godine, kao nedopušten, zbog nenedlažnosti, sa razloga što je Republička izborna komisija utvrdila da se, u konkretnom slučaju, prigovor odnosi na postupak sprovođenja izbora za predsjednika opštine, i da protiv rješenja opštinske izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor, u postupku izbora predsjednika opštine, može izjaviti žalba Ustavnom sudu, shodno članu 39 Zakona o izboru predsjednika opštine.

Ustavom Republike Crne Gore propisano je da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja sloboda i prava ako je to neophodno za njihovo ostvarivanje (član 12 tačka 1); da građanin Crne Gore koji je navršio 18 godina života ima pravo da bira i da bude biran, da se biračko prvo ostvaruje na izborima i da je biračko pravo opšte i jednako (član 32 st. 1, 2 i 3); i da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom, koji nijesu u nadležnosti redovnih sudova (člana 113 stav 1 tačka 8).

Zakonom o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 21/93) propisano je: da se postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor protiv tog rješenja, da se žalba iz stava 1 ovog člana podnosi Ustavnom sudu u roku od 24 časa od časa dostavljanja rješenja (član 42); da žalbu iz člana 42 ovog zakona može podnijeti birač, čiji je prigovor odbačen ili odbijen, kandidat za poslanika i odbornika i podnosilac izborne liste, da žalba sadrži razloge i dokaze o povredi prava u toku izbora i da Ustavni sud odlučuje o žalbi iz stava 1 ovog člana u roku od 48 časova od časa prijema žalbe (član 43); da će Ustavni sud održati javnu raspravu kada odlučuje o povredi prava u toku izbora i da Ustavni sud može odlučiti da se ne održi javna rasprava u slučajevima iz stava 1 ovog člana, ako se u predmetu postavljaju ustavno-pravna pitanja o kojima je Ustavni sud već zauzeo stav ili

kad Ustavni sud ocijeni da nije neophodno dalje razjašnjavanje pravnog i činjeničnog stanja od strane učesnika u postupku (član 51 stav 1 tačka 4 i stav 2).

Zakonom o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 4/98, 17/98, 14/00, 9/01, 41/02 i 46/02) propisano je: da biračko pravo, u smislu ovog zakona, obuhvata prava građana da biraju i da budu birani, da kandiduju i da budu kandidovani, da odlučuju o predloženim kandidatima i izbornim listama, da kandidatima javno postavljaju pitanja, da budu pravovremeno, istinito, potpuno i objektivno informisani o programima i aktivnostima podnosilaca izbornih lista i o kandidatima sa tih lista, kao i da raspolazu drugim pravima koja su predviđena ovim zakonom (član 10); da su izborne komisije opštinske i Republička izborna komisija (član 23); da se opštinska izborna komisija stara o zakonitom sprovođenju izbora i da organizuje tehničke pripreme za sprovođenje izbora (član 27 tač. 1 i 2); da se Republička izborna komisija stara o zakonitom sprovođenju izbora i jedinstvenoj primjeni odredaba ovog zakona (član 32 tačka 1); da svaki birač, kandidat i podnosilac izborne liste ima pravo da podnese prigovor nadležnoj izbornoj komisiji zbog povrede biračkog prava u toku izbora i da se prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi neposredno nadležnoj izbornoj komisiji (član 107 st. 1 i 3); da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta biračkog odbora podnosi opštinskoj izbornoj komisiji i da se prigovor protiv odluke, radnje ili propusta opštinske izborne komisije podnosi Republičkoj izbornoj komisiji (član 108); da se protiv rješenja opštinske izborne komisije, kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti prigovor Republičkoj izbornoj komisiji i da se protiv rješenja Republičke izborne komisije, kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti žalba Ustavnom sudu Republike Crne Gore (član 110).

Zakonom o izboru predsjednika opštine ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 42/03) propisano je da se protiv rješenja opštinske izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor ili protiv odluke, radnje ili propusta opštinske izborne komisije može izjaviti žalba Ustavnom sudu (član 39).

Pravila o glasanju putem pisma ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 9/03) propisuju između ostalog, da lice koje želi da glasa putem pisma dostavlja biračkom odboru zahtjev za glasanje putem pisma na obrascu PP, koji čini sastavni dio tih pravila (tačka 2), kao i da po prijemu za glasanje putem pisma birački odbor provjerava identitet lica - donosioca zahtjeva, utvrđuje da li je lice koje želi da glasa putem pisma upisano u izvod iz biračkog spiska i cijeni razloge iz zahtjeva za glasanje putem pisma (tačka 3).

Iz citiranih odredaba Ustava proizilazi da Republika u skladu sa Ustavom uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana, pa i biračkog prava, koje se ostvaruje na izborima, i s tim u vezi, zaštitu tog prava, a iz odredaba Zakona o Ustavnom sudu i Zakona o izboru odbornika i poslanika proizilazi da se pod biračkim pravom podrazumijeva pravo građana da biraju i da budu birani, da kandiduju i budu kandidovani, da odlučuju o predloženim kandidatima i izbornim listama, kao i da raspolazu i drugim pravima koja su predviđena ovim zakonom. Nadalje, iz ovih zakona proizilazi da u postupku zaštite ovog prava birač, kandidat za poslanika i odbornika i podnosilac izborne liste, imaju pravo da podnesu prigovor nadležnoj izbornoj komisiji, zbog povrede biračkog prava u toku izbornog postupka, kao i da se protiv rješenja Republičke izborne komisije, kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti žalba Ustavnom sudu.

Pravo birača, kandidata i podnosilaca izborne liste da podnesu prigovor nadležnoj izbornoj komisiji odnosi se na povredu biračkog prava u toku izbora. Prema tome, po ocjeni Ustavnog suda, u postupku za izbor odbornika žalba se može podnijeti samo protiv rješenja Republičke izborne komisije, kojim je odbijen ili odbačen prigovor na rješenje nadležne izborne komisije, a to znači da predmet odlučivanja Ustavnog suda Republike Crne Gore mogu biti samo one činjenice i dokazi o kojima je odlučivala Republička izborna komisija. S tim u vezi, osporeno rješenje odnosi se na postupak sprovođenja izbora za predsjednika Opštine Kotor, kojim je odbačen prigovor Građanske partije Crne Gore, zbog propusta na biračkom mjestu br 3, u dijelu nepravilnosti u proceduri glasanja putem pisma. Polazeći od navedenog, Ustavni sud je utvrdio da je Republička izborna komisija pravilno postupila kada je odbacila prigovor na rješenje Opštinske izborne komisije, kao nedopušten, budući da je Zakonom o izboru predsjednika opštine propisano da se protiv rješenja opštinske izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor, u postupku izbora predsjednika opštine, može izjaviti žalba Ustavnom sudu Republike Crne Gore.

S obzirom da ostali navodi žalbe nijesu bili predmet odlučivanja Republičke izborne komisije prilikom donošenja osporenog rješenja, to nema procesnih pretpostavki da Ustavni sud razmatra i odlučuje o tim navodima žalbe.

Polazeći od odredbe člana 51 stav 2 Zakona o Ustavnom sudu, Sud je našao da u ovom predmetu nema potrebe za održavanje javne rasprave, s obzirom da nije neophodno dalje razjašnjenje pravnog i činjeničnog stanja od strane učesnika u postupku, kao i ranije zauzete stavove Ustavnog suda prilikom odlučivanja o izbornim sporovima.

Na osnovu iznijetih razloga riješeno ja kao u izreci ove odluke.

Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbi člana 116 stav 3 Ustava Republike Crne Gore.

U br. 137/04

Podgorica, 20. decembar 2004 god.

Zamjenjuje predsjednika

**Ustavnog suda Republike Crne Gore
sudija Radovan Krivokapić, s.r.**